

Huvudman

Lunds kommun
lunds.kommun@lund.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Hedda Anderssongymnasiet i Lunds kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lunds kommun att senast den **2024-11-04** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende bristen rörande extra anpassningar. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Lunds kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Lunds kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ges sådant stöd. Detta innebär att elever som är i behov av extra anpassningar i form av individuellt stöd, ska ges sådant stöd (3 kap. 5 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser särskilt stöd samt åtgärdande arbete mot kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:1417) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2024 inlett en tillsyn av Hedda Anderssongymnasiet i Lunds kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Hedda Anderssongymnasiet följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, särskilt stöd samt åtgärdande arbete mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhållsan och rektorn mellan den 9 och 10 april 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och planen mot kränkande behandling. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Samtliga elever uppger i intervjuer att lärarna inte hinner med att hjälpa alla elever som behöver hjälp under lektionerna. Elever säger att det är extra svårt att hinna få hjälp i matematik, fysik, kemi och teknik eftersom många elever behöver hjälp i dessa ämnen. Samtliga elever berättar att lärarna säger att de får gå till den så kallade räknestugan, på extra lektion eller till Studietorget om de behöver hjälp eftersom lärarna inte har möjlighet att hjälpa alla elever under lektionerna. Någon elev säger att hen inte hinner gå till räknestugan eftersom den ligger efter skoltid. Några elever säger även att vissa lärare erbjuder hjälp utanför lektionstid och att de till exempel söker upp eleverna i korridoren efter lektionen.

Såväl lärare som representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att lärarna inte hinner ge alla elever de individuella extra anpassningar de är i behov av inom ramen för ordinarie undervisning. Lärare och representanter för elevhälsan uppger vidare att de har många elever på skolan som är i behov av extra anpassningar, att de har stora klasser med cirka 32 elever och någon lärare säger att de har klasser där hälften av alla elever är i behov av extra anpassningar. Lärarna säger vidare att de inte har förutsättningar att ge alla elever de individuella extra anpassningar som de behöver i form av förlängd skrivtid, muntliga redovisningar, kompletteringar samt igångsättningshjälp. Några lärare säger att specialläraren brukar hjälpa till med insatser så som förlängd skrivtid, men säger att specialläraren inte heller räcker till och att elever med diagnos, till exempel dyslexi, därför prioriteras. Representant för elevhälsan uppger vidare att det är bekymmersamt att det är svårt för läraren att hinna möta alla elevers individuella behov i klassrummet och säger att det till exempel kan vara svårt för lärarna att hinna ge dyslektiker de muntliga kompletteringar som de ska ha eftersom skolan har svårt att lösa det organisatoriskt. Rektorn säger vidare att lärarna inte hinner ge alla elever de extra anpassningar de behöver i flera ämnen, till exempel svenska, engelska och matematik. Rektorn berättar att det finns ett behov av att bredda undervisningen för att möta alla elevers behov och att detta är ett område som de arbetar med på skolan.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar på Hedda Anderssongymnasiet. Skolinspektionens utredning visar att det på skolan finns elever som är i behov av extra anpassningar i form av individuellt stöd, som inte får sådant stöd. Utredningen visar vidare att skälet till detta är att lärare inte hinner ge alla elever de extra anpassningar de är i behov av.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Lunds kommuns verksamhet vid Hedda Anderssongymnasiet uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar. Det finns därför skäl att förelägga Lunds kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmäla och starta utredning om behov av särskilt stöd

Flera lärare uppger i intervju att om en elev trots extra anpassningar riskerar att inte nå målen, anmäler lärarna eleven till utredning om behov av särskilt stöd till rektorn genom att fylla i en blankett och kryssa i rutan "särskilt stöd". Samtliga lärare säger att de inte får någon återkoppling från elevhälsan efter att de anmält en elev och att de därför inte vet om det startas utredningar för alla elever som de anmäler. Representanter från elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att skolan har tagit fram en ny förenklad blankett där lärarna kan anmäla en elev till utredning för behov av särskilt stöd. Representant från elevhälsan säger även att lärarna inte behöver anmäla via denna blankett, utan att lärarna även kan anmäla muntligt via samtal med personal i elevhälsan eller via mejl. Representant från elevhälsan och rektorn uppger att biträdande rektor får in alla anmälningar och att hen tillsammans med specialpedagog går igenom alla anmälningar som kommer in från lärarna varje vecka. Hen säger vidare att det är biträdande rektor som tar beslut om att det ska startas en utredning och att elevhälsan på uppdrag av biträdande rektor startar pedagogiska utredningar. Rektorn säger i intervju att de på skolan behöver bli mer noggranna i återkopplingen till lärarna efter det att lärarna anmält en elev till behov av utredning för särskilt stöd.

Åtgärdsprogram

Av huvudmannens inskickade dokumentation framgår att rektorn under läsåret 2023/24 har fattat 28 beslut om att upprätta åtgärdsprogram samt 626 beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Av samtliga aktuella åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av (22 stycken) samt av intervjuer med representanter för elevhälsan och rektorn framgår att biträdande rektor fattar beslut om att upprätta åtgärdsprogram samt om att inte upprätta åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår vidare elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses samt att elev och vårdnadshavare har tagit del av beslutet. Av samtliga åtgärdsprogram framgår även vem som är ansvarig för att ge insatserna samt när och av vem åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas.

I intervju med rektorn framkommer att elever, för vilka det efter en pedagogisk utredning fattats beslut om att inte upprätta ett åtgärdsprogram, ges särskilt stöd på gruppnivå. Utifrån dessa uppgifter har huvudmannen ombetts att besvara om utredningarna för dessa elever visat att eleverna varit i behov av särskilt stöd. Huvudmannen uppger i svar till Skolinspektionen den 7 maj 2024 att de åtgärder som rektorn vid intervju säger har genomförts på gruppnivå inte utgör särskilt stöd utan istället är extra anpassningar.

Särskilda stödinsatser

Lärare uppger i intervjuer att elever som riskerar att få eller som har fått betyget F erbjuds särskilt stöd i form av till exempel extra lektioner, räknestuga, skrivarstuga och provningsgrupp. Någon lärare säger att elever även kan få särskilt stöd av speciallärare. Lärare säger att elever får särskilt stöd utifrån vad skolan tror att eleverna behöver, att de testas med det stöd skolan har att erbjuda och att de på skolan är träffsäkra när det kommer till att tilldela elever det särskilda stöd som finns att tillgå. Representanter från elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att elever får särskilt stöd i enlighet med upprättade åtgärdsprogram. De uppger vidare att många av de särskilda stödinsatser som ges är organiserade på gruppnivå, så som obligatorisk räknestuga, lovskola eller extra lektion. Representant från elevhälsan uppger även att specialläraren ger särskilt stöd, till exempel i form av extra matematik. Rektorn säger att det är många elever på skolan som är i behov av stöd och att de på skolan har behövt organisera de särskilda stödinsatserna på gruppnivå för att klara av att möta alla elevers behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Lunds kommun bryter mot bestämmelserna när det gäller särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever i samtliga intervjuer säger att alla lärare agerar om de ser en kränkning. Flera elever säger att det alltid finns lärare tillgängliga på skolan och att lärarna till och med agerar på skojbråk. Samtliga elever säger att det var mer kränkningar när de var i den gamla skolan och att det blivit mycket bättre sen de fått nya lokaler. Lärare, representanter för elevhälsa samt rektorn bekräftar i intervjuer elevernas utsagor. Lärare säger att de alltid agerar även på småsaker och skojbråk. Lärare säger att de har arbetsrum nära eleverna, att de har fönster i alla dörrar till arbetsrummen och att de ser det mesta av vad som händer.

Samtliga lärare säger att alla lärare på skolan alltid anmäler händelser som kan utgöra kränkande behandling och att de också anmäler småsaker och skojbråk, även om de ibland inte tycker att det är en riktig kränkning. Lärare säger att de gör anmälan digitalt i skolans digitala system och att anmälan går direkt till huvudmannen. Rektorn och elevhälsans personal bekräftar i intervjuer lärarnas bild av att alla lärare anmäler kränkande behandling.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 6 § skollagen får personalen vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. Enligt 6 kap. 5 skollagen ansvarar huvudmannen för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare

Signerat av: Viveka Berglund

X Caroline Åberg

Föredragande

Signerat av: Caroline Åberg

I ärendets slutliga handläggning har även utreda Hilda Sjöberg medverkat.